

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 648/2024
29.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Биљане Синановић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела пореска утаја из члана 225. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Небојше Симића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К бр.195/23 од 27.12.2023. године и Вишег суда у Нишу Кж1 бр.78/24 од 28.03.2024. године, у седници већа одржаној дана 29. маја 2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Небојше Симића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К бр.195/23 од 27.12.2023. године и Вишег суда у Нишу Кж1 бр.78/24 од 28.03.2024. године у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу, **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу К бр.195/23 од 27.12.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела пореска утаја из члана 225. став 1. Кривичног законика, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од једне године, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 22.03.2018. године до 23.03.2018. године, те на новчану казну у износу од 150.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, што ако не учини, иста ће се заменити казном затвора рачунајући сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне као један дан казне затвора.

Истом пресудом, одређено је да трошкови поступка сноси окривљени, те да ће о висини истих суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Нишу Кж1 бр.78/24 од 28.03.2024. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА – адвоката Небојше Симића, а пресуда Основног суда у Нишу К бр.195/23 од 27.12.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Небојша Симић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и став 2. и 4. ЗКП, конкретно због повреде закона из члана 74. став 1. тачка 4) ЗКП, битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и став 2. тачка 1) ЗКП, те због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд укине побијане пресуде и предмет врати на поновно суђење или да побијане пресуде преиначи тако што ће одбити оптужбу према окривљеном, услед наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења.

Врховни суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа коју је одржао без обавештења јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те по оцени навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у којем се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен, односно нема законом прописан садржај.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је оптужним предлогом окривљеном стављено на терет да је кривично дело пореска утаја из члана 225. став 1. КЗ извршио у временском периоду од 22.01.2014. године до 28.03.2014. године, да је и у самој изреци првостепене пресуде наведено да је окривљени радње извршења предузимао издавањем рачуна, и то дана 22.03.2014. године, 26.03.2014. године, 27.03.2014. године и 28.03.2014. године, из чега произилази да је дана 28.03.2024. године, када је одржана седница већа пред другостепеним судом, наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења за све радње извршене пре 28.03.2014. године, па је другостепени суд, доносећи одлуку којом је одбио као неосновану жалбу браниоца и потврдио првостепену пресуду, учинио наведену битну повреду одредаба кривичног поступка.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни суд оценио је неоснованим, из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је оптужним предлогом Основног јавног тужиоца у Нишу Кт бр.2370/14 од 07.04.2022. године, окривљеном АА, стављено на терет извршење кривичног дела пореска утаја из члана 225. став 1. КЗ, а као време извршења кривичног дела наведен је период од 22.01.2014. године до 28.03.2014. године и период од 01.03.2014. године до 31.03.2014. године.

Изреком првостепене пресуде, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела које му је стављено на терет оптужним предлогом, при чему је као

период у којем је предузимао инкриминисане радње наведен период од 01.03.2014. до 31.03.2014. године.

Дакле, имајући у виду време извршења кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 1. КЗ, због ког је окривљени правноснажном пресудом оглашен кривим – у периоду од 01.03.2014. године до 31.03.2014. године, као и казну прописану за ово кривично дело (казна затвора од 6 месеци до пет година и новчана казна), то апсолутна застарелост кривичног гоњења у конкретном случају наступа протеклом дана 31.03.2024. године, сходно одредби члана 103. став 1. тачка 5. у вези члана 104. тачка 6. КЗ, односно после доношења другостепене пресуде (пресуде Вишег суда у Нишу Кж1 бр.78/24 од 28.03.2024. године), чијим доношењем је овај кривични поступак правноснажно окончан.

Следствено изнетом, Врховни суд налази да побијаним правноснажним пресудама није учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, јер у време доношења пресуде Вишег суда у Нишу у поступку по жалби (28.03.2024. године), није наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења окривљеног за кривично дело пореска утаја из члана 229. став 1. КЗ, за које је правноснажно оглашен кривим.

Врховни суд наглашава да се у конкретном случају време застарелости кривичног гоњења не рачуна засебно за сваку кривично-правну радњу која је ушла у састав предметног кривичног дела, обзиром да се ради о више обавеза, односно износа, у истом обрачунском периоду чије се плаћање истом приликом хтело избећи од стране окривљеног описаним радњама извршења, а које произилазе из истог основа, те се стога код овог кривичног дела не узимају износи појединачних обавеза посебно, па се застарелост рачуна од последње радње извршења, описане у изреци односно од 31.03.2014. године.

Из наведених разлога, поднети захтев одбијен је у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

У осталом делу, захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног одбачен је као недозвољен, односно због тога што нема законом прописан садржај.

Наиме, бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче и повреду закона из члана 74. став 1. тачка 4) ЗКП, која у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП представља законом дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца. Међутим, по оцени овога суда, бранилац у захтеву само формално истиче наведену повреду закона, док с тим у вези, у суштини, указује на повреду одредаба члана 551. и 506. ЗКП у вези члана 447. став 2. ЗКП, истицањем да је Виши суд у Нишу, као другостепени, дана 28.03.2024. године одржао седницу већа на којој је размотрена жалба изјављена против првостепене пресуде, иако нису били испуњени законски услови да се седница одржи, јер на исту није био позван бранилац окривљеног, коме се суди у одсуству.

Поред тога, бранилац окривљеног у поднетом захтеву само формално истиче и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док суштински у вези са овом повредом указује на повреду одредаба члана 440. ЗКП, односно на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, истицањем да је првостепени суд у побијаној

одлуци изразио став да стварног промета у конкретном случају није ни било, а због чега према ставу браниоца не би могла постојати ни обавеза плаћања ПДВ-а, а тиме ни предметно кривично дело.

Како повреде одредаба члана 551. став 1. ЗКП, 506. ЗКП, 447. став 2. ЗКП и 440. ЗКП у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представљају законом дозвољене разлоге за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца, то је Врховни суд у овом делу поднети захтев одбацио као недозвољен.

Најзад, бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, која представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека. Међутим, како бранилац окривљеног у образложењу захтева не наводи у чему се састоји ова повреда закона, односно на ком незаконитом доказу се нижестепене пресуде заснивају, то је Врховни суд оценио да поднети захтев у овом делу нема законом прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП, који налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и о образложење у чему се та повреда конкретно састоји, па како Врховни суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује, то је захтев у овом делу одбачен јер нема законом прописан садржај.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, те на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП, у делу у којем је захтев одбачен, донета је одлукао као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић